

Kurier Wileński | Arcybiskup Wileński nawołuje do wędrówki z Chrystusem

Julitta Tryk

Ingres nowego arcybiskupa Gintarasa Grušasa odbył się w trzech językach: litewskim, polskim, angielskim.

We wtorek, 23 kwietnia, i Niebo i Ziemia cieszyły się z powodu mianowania nowego arcybiskupa Archidiecezji Wileńskiej, biskupa i kapelana wojskowego Gintarasa Grušasa. Na Placu Katedralnym spotkało przyszłego nominanta 40 wolontariuszy z Wileńskiego Katolickiego Gimnazjum „Versmė”. Z Kurii odprowadzali go biskupi oraz księża wielu wyznań.

W swojej diecezji posługę biskup rozpoczyna od ingresu, czyli pierwszego uroczystego wejścia do kościoła katedralnego. Skąd wywodzi się ten zwyczaj?

Zwyczaj odbywania ingresu wywodzi się z praktyki prawa rzymskiego. Według niego wejście do budowli, czy posiadłości, oznaczało wejście w jej posiadanie, możliwość zarządzania i dysponowania nią.

Według wymagań prawa kanonicznego, początek posługi biskupa w diecezji rozpoczyna się celebracją Mszy św. Nowo mianowany biskup przewodniczy liturgii sprawowanej razem z innymi biskupami, na znak jedności Kolegium Apostolskiego, a także z prezbiterami, którzy są najbliższymi współpracownikami biskupa w wypełnianiu zadań związanych z jego posługą. Na początku Eucharystii odbywają się obrzędy związane z ingresem.

Do najważniejszych należy odczytanie Listu Apostolskiego.

Obrzęd ten ma znaczenie kanoniczne. Biskup podejmuje swoje zadania w diecezji w imieniu Chrystusa z mandatu biskupa Rzymu, przez którego jest posłany. Odczytanie dokumentu odbywa się w obecności zgromadzonych na liturgii wiernych, którzy są reprezentacją ludu Bożego diecezji. Odpowiadając na decyzję papieża i wyrażając radość z nowego pasterza, po odczytaniu pisma apostolskiego, wierni oddają cześć Bogu w Trójcy Jedynemu słowami: „Bogu niech będą dzięki” oraz śpiewem „Chwała Ojcu i Synowi i Duchowi Świętemu”.

Nowo mianowany arcybiskup Gintaras Grušas Fot. Marian Paluszkiewicz

Księża przysięgają Mu posłuszeństwo Fot. Marian Paluszkiewicz

pasterską. Z tej racji biskup stał się przez Ducha Świętego, który został mu dany, prawdziwym i autentycznym nauczycielem wiary, kapłanem i pasterzem. I to z tej racji biskupowi należy się szacunek oraz posłuszeństwo.

Po zajęciu przez biskupa katedry wyrazy czci i szacunku składają mu jego najbliżsi współpracownicy: biskupi pomocniczy, przedstawiciele duchowieństwa (prezbiter i diakon), osoby życia konsekrowanego i wierni świeccy. Podczas ingresu duże znaczenie ma także błogosławieństwo, jakiego udziela nowy metropolita zgromadzonemu Kościołowi.

Msza św. arcybiskupa niczym się nie różni w pozostałych obrzędach. Po otrzymaniu wszystkich insygniów nominat rozpoczął Mszę św. Momentem centralnym była wygłoszona homilia, tematem której był Rok Wiary, prośba o wspólną modlitwę, głoszenie zarówno przez duchownych jak i świeckich Ewangelii.

Na wstępie homilii arcybiskup powiedział, że Ziemia Wileńska jest szczególną Ziemią, bo wydała dużo błogosławionych i świętych i tu wymienił ks. Sopoćkę, s. Faustynę, ks. Matulewicza, św. R. Kalinowskiego. Ciepło i z wielką miłością mówił o Pani, co w Ostrej świeci Bramie. Do wiernych zwrócił się w trzech językach: po litewsku, po polsku i po angielsku. Polaków przeprosił za słabą polszczyznę, ale obiecał, że przy naszej pomocy poprawi ten język. Prosił o wyrozumiałość, lojalność i miłość do Boga oraz miłość wzajemną jednych do drugich.

Tylko Chrystus jest naszym celem i zapraszam was do wspólnej wędrówki z Chrystusem — zakończył nowo mianowany arcybiskup swoje przemówienie do Polaków.

INSYGNIA NOWEGO ARCYBISKUPA

W czasie sprawowania liturgii Mszy św. biskup używa takich samych szat liturgicznych jak prezbiter, czyli alby, stuły oraz ornatu. Biskup używa także oznak pontyfikalnych, którymi są: pierścień, pastorał, mitra, krzyż noszony na piersiach (pektorał), ponadto arcybiskup metropolita zakłada paliusz. Insignia są przekazywane biskupowi w czasie święceń biskupich. Kiedy arcybiskup metropolita idzie w procesji, na jej początku niesie się krzyż metropolity o dwóch poprzecznych ramionach: górnym — krótszym i dolnym — dłuższym.

Pierścień powinien być zawsze noszony przez biskupa, gdyż jest oznaką wierności i wiary oraz więzi z Kościołem. Poza tym, jest konsekwencją przyjętych zobowiązań „zachowania czystego i nienaruszalnego skarbu wiary, który zgodnie z tradycją od czasów apostołskich zawsze i wszędzie jest strzeżony w Kościele”. Pastorał to znak pełnienia przez biskupa zadania pasterza, czyli tego, który będąc przewodnikiem odpowiedzialnym za lud Boży prowadzi go i wskazuje drogę.

Biskup używa pastorału, gdy idzie w procesji, słucha Ewangelii, wygłasza homilię, przyjmuje śluby lub przyrzeczenia, wypowiada wyznanie wiary oraz podczas błogosławieństwa osób. Podczas celebracji liturgicznych biskup zakłada także mitrę. Jest to nakrycie głowy, które ma mu przypominać o ciągłym dążeniu do świętości. Symbolika mitry odwołuje się do tekstów biblijnych mówiących, iż mitra jest rodzajem turbanu z napisem: „Poświęcony dla Jahwe”.

Znakiem godności kościelnej jest natomiast piuska — niewielkie okrągłe nakrycie głowy w kolorze

Prezydent Dalia Grybauskaitė też uczestniczyła w uroczystości Fot. Marian Paluszkievicz

Reklama

Kapłani różnych wyznań też byli obecni na ingresie Fot. Marian Paluszkievicz

fioletowym. Piuska jest noszona, kiedy biskup sprawuje liturgię oraz poza nią. Krzyż (pektorat) noszony przez biskupa na piersiach na ornacie przypomina mu o konieczności kroczenia za Chrystusem, głoszenia i bycia świadkiem Ukrzyżowanego oraz ma go umacniać i zapowiadać, że droga cierpienia i krzyża prowadzi do chwały. Charakterystyczny dla arcybiskupa metropolity jest natomiast paliusz — wstęga wykonana z wełny baranków pobłogosławionych przez papieża, na której wyszytych jest sześć czarnych krzyży i która spoczywa na ramionach arcybiskupa. Wyraża on jedność, więź miłości i komunii ze Stolicą Apostolską oraz jest zachętą do męstwa. Arcybiskup metropolita, który otrzymał od biskupa Rzymu paliusz, nosi go na ornacie, kiedy na terenie swojej metropolii sprawuje Mszę św.

